

๔ เมษายน ๒๕๖๒

มท. ขานรับข้อเสนอแนะของ สตง.

กำหนดแนวทางควบคุมความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมปาร์ตี้โฟมช่วงสงกรานต์

สตง. สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมปาร์ตี้โฟมในเทศกาลสงกรานต์ที่ได้รับความนิยมในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งมีความเสี่ยงจากการใช้งานอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดระบบรักษาความปลอดภัย รวมถึงอันตรายจากสารผลิตฟองโฟมที่อาจระคายเคืองดวงตาและผิวหนัง จึงเสนอแนะให้ มท. กำหนดแนวทางจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงประเพณีวัฒนธรรมอันดีของไทย ตลอดจนมาตรการในการควบคุมความปลอดภัยให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ล่าสุด มท. ออกหนังสือเวียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สตง. แล้ว

นายประจักษ์ บุญยัง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดเผยว่า ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมปาร์ตี้โฟมในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งที่จัดโดยหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และภาคเอกชน พบว่ายังไม่มีหน่วยงานใดจัดเก็บข้อมูลสถิติอ้างอิงถึงอันตรายหรือผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรมดังกล่าว ในขณะที่ปรากฏข้อมูลเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐ ในฐานะผู้จัดงานต้องชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้ได้รับบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต เป็นระยะ ๆ

ทั้งนี้ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมปาร์ตี้โฟม ประกอบด้วย ๓ ประเภทหลัก ได้แก่ เครื่องทำฟองอากาศ เครื่องฉีดฟองโฟม และอุโมงค์น้ำ/ม่านน้ำ โดยอุปกรณ์ทั้ง ๓ ประเภท ใช้พลังงานไฟฟ้าในการทำงานของพัดลม มอเตอร์น้ำ และปั๊มน้ำ นอกจากนี้ สารที่ใช้ในการผลิตฟองโฟม เป็นสารกลุ่มลดแรงตึงผิวประจุลบ เช่น Sodium lauryl sulfate (SLS), Sodium laureth sulfate หรือ Sodium lauryl ether sulfate (SLeS) ซึ่งผลการศึกษาพบความเสี่ยงจากอุปกรณ์และสารที่ใช้ในการผลิตฟองโฟม กล่าวคือ

๑. การใช้งานอุปกรณ์ไฟฟ้า มีความเสี่ยงเรื่องอุปกรณ์ชำรุด มีการติดตั้งไม่ถูกวิธี ขาดระบบรักษาความปลอดภัย เช่น ระบบสายกราวด์ ระบบตัดไฟช็อต ไฟรั่ว รวมถึงสภาพแวดล้อมในการใช้งานในพื้นที่เสี่ยง เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า สายไฟ ปลั๊ก แชนอยู่ในพื้นที่เปียกชื้น นอกจากนี้ ยังมีการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าไม่ได้มาตรฐาน มีการดัดแปลงอุปกรณ์ใช้งานผิดวัตถุประสงค์ โดยอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมปาร์ตี้โฟมยังไม่มีกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ประกอบกับยังไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลและให้การรับรองเกี่ยวกับเครื่องผลิตฟองโฟมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนยังไม่มีการรับรองความรู้ ความสามารถของผู้ควบคุมเครื่องผลิตฟองโฟม

๒. อันตรายของสารลดแรงตึงผิวประจุลบ มีความเสี่ยงต่อการระคายเคืองดวงตาและผิวหนัง ความรุนแรงจะขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของสารและระยะเวลาที่สารสัมผัสร่างกาย โดยสารที่ใช้ผลิตฟองโฟมไม่ได้จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ประเภททำความสะอาดหรือวัตถุอันตรายที่ใช้ทางสาธารณสุข จึงไม่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข และยังมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ซึ่งในการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์โดยตรง แต่เป็นการใช้ประโยชน์ในการทำให้เกิดฟองเพื่อความบันเทิง

ผลการศึกษาของ สตง. ระบุว่า การจัดงานประเพณีสงกรานต์ของ อปท. ควรเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งที่กำหนดให้ อปท. มีหน้าที่ “บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น” ประกอบกับเมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “ประเพณีสงกรานต์” ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ที่อธิบายถึงรูปแบบการจัดงานประเพณีสงกรานต์ว่า ควรจะเหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน และสามารถสืบสานประเพณีที่ถูกต้องเหมาะสมไปพร้อมกัน โดยจัดผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทำบุญ เข้าวัด ฟังเทศน์ สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ฯลฯ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นว่า “ไม่เคยปรากฏกิจกรรมปาร์ตี้โพลีในการจัดงานวันสงกรานต์ที่ประพฤติปฏิบัติสืบกันมาของท้องถิ่น” อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดให้ อปท. สามารถจัดกิจกรรมได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ในการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และภายใต้ดุลพินิจของผู้บริหาร

จากสภาพปัญหาและความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการจัดประเพณีสงกรานต์ที่มีการจัดกิจกรรมปาร์ตี้โพลีรวมอยู่ด้วย โดยขาดการกำกับดูแล หรือมาตรการหรือแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก สตง. จึงมีข้อเสนอแนะให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดแนวทางในการจัดงานประเพณีสงกรานต์ของ อปท. ที่เป็นการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าและตรงตามวัตถุประสงค์และความหมายของ “ประเพณีสงกรานต์” อย่างแท้จริง ในขณะเดียวกัน กำหนดให้มีการศึกษาข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย และภาคเอกชนที่มีการจัดกิจกรรมปาร์ตี้โพลีซึ่งมีประชาชนเข้าร่วมงานจำนวนมาก เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการ แนวทางควบคุมความปลอดภัยของประชาชนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม ทั้งในส่วนของการป้องกันอันตรายจากกระแสไฟฟ้า เช่น กำหนดให้มีการติดตั้งระบบป้องกันไฟฟ้ารั่วอย่างถูกวิธี และการป้องกันอันตรายจากการแพ้สารที่ใช้ในการผลิตฟองโพลี โดยให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการทดสอบอาการแพ้สารผลิตฟองโพลีที่ใช้ในงาน เป็นต้น

ล่าสุดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือเวียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อชักชวนแนวทางการจัดงานประเพณีสงกรานต์ของ อปท. โดยให้เน้นในเรื่องของประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของไทยเป็นหลัก ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ อปท. พิจารณาถึงความคุ้มค่า ประหยัด เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนร่วมกับภาคเอกชนที่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทางควบคุมความปลอดภัยหรือป้องกันความเสี่ยงของประชาชนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสมตามที่ สตง. ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้